



Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for forvaltningsrevisjon

2024-2028

Melhus kommune

Vedtatt av kommunestyret 18.06.2024,
sak 67/24



Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser på 550 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon..

Prioritert område/selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
Forebyggende arbeid innenfor helse (Veivalg helse)	<p>Kommunestyret har i sak 25/22 (møte 22. mars 2022) vedtatt at helsefremmende og forebyggende arbeid innarbeides i alle deler av kommunal virksomhet, slik at den enkelte innbygger stimuleres til å ta økt ansvar for egen helse i tråd med hovedmålet med ambisjonen 100 år i eget hjem. Kommunestyret vedtok «Veivalg for helse og velferd, Del 2: Dimensjonering av tjenestetilbudet» i sak 45/22 (møte 24.05.2022).</p> <p>Eksempel på problemstilling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad har kommunen lyktes med å dreie tjenestene slik man ønsker? • I hvilken grad lykkes kommunen med rehabilitering? • Har prosjektet den effekten man ønsker, eller må man gjøre et nytt veivalg i årene fremover?
Helse og velferdskontoret	<p>Helse- og velferdskontoret er "døra inn" for alle henvendelser knyttet til Melhus kommunes helse- og omsorgstjenester. Det vil si at de saksbehandler, vurderer og følger opp søknader om helse- og omsorgstjenester.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er kontoret dimensjonert i samsvar med vedtaket som ble fattet av kommunestyret? • Har kontoret tilstrekkelige ressurser, bemanning og kompetanse? • Blir vedtak som fattes av kontoret fulgt opp og evalueres vedtakene etter en tid? • I hvor stor grad blir hjemmetjenestens synspunkter vektlagt når det gjøres vedtak om helse- og omsorgstjenester?
Klima og miljø	<p>Melhus kommune har en Klima- og energiplan «Plan, klima, energi og klimatilpasning 2021-2030 - Kunnskapsgrunnlag og strategier». Hovedmålet i planen er å redusere de direkte klimagassutslippene med 50 % innen 2030 i forhold til utslippene i 2009 med utgangspunkt i målbare utslipp. Planen har seks strategier for å nå dette målet.</p> <p>Eksempel på problemstilling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad har kommunen etablert system og rutiner for å nå overordnede klima- og miljømål? • I hvilken grad oppfyller kommunens planverk statlige føringer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning? • I hvilken grad følger kommunen opp egne mål og tiltak knyttet til klima- og miljøkrav i anskaffelser? • I hvilken grad følger enhetene opp planer og tiltak?

Trussel og vold mot ansatte	<p>Noen arbeidstakere utsettes for vold eller trusler i forbindelse med arbeidet. I kommunal sektor rapporteres det flest tilfeller innenfor helse- og sosial og undervisning. Arbeidsmiljøloven slår fast at arbeidstaker skal, så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre (aml. § 4-3). Arbeidstilsynet har hatt tilsyn, en forvaltningsrevisjon er mest aktuelt litt ut i valgperioden.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvor stort er omfanget av vold og trusler mot ansatte i kommunen? • Har kommunen etablert hensiktsmessige rutiner for å forebygge vold og trusler mot egne ansatte? • Har kommunen etablert hensiktsmessige rutiner for å håndtere, registrere og følge opp voldshendelser og trusler mot egne ansatte?
Avvikssystem innen oppvekstsektoren	<p>Kravet til håndtering av avvik i virksomheter er gitt i internkontrollforskriften, forskriften gjelder også for offentlig virksomhet. Det er videre krav i internkontrollforskriften at virksomheter av et visst omfang skal ha et eget system for å håndtere avvik.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen tilfredsstillende systemer for å håndtere avvik? • Bruker kommunen avvikssystemet til læring og forbedring? • Få ansatte god nok opplæring i og informasjon om melding av avvik? • Får ansatte opplæring i og informasjon om oppfølging av avvik? • Har ansatte tillit til at avvik håndteres på en betryggende måte? • Har kommunen betryggende bruk av avvikssystemet?
Økonomisk sosialhjelp	<p>Økonomisk sosialhjelp er rettet inn mot personer som ikke er i stand til å sørge for eget livsopphold. Mennesker i nød kan ha krav på økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning og/eller et midlertidig botilbud</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informerer kommunen innbyggerne om deres rettigheter til økonomisk sosialhjelp? • Har kommunen et tilfredsstillende servicenivå (tilgjengelig til) overfor søkerne av økonomisk sosialhjelp? • Har kommunen en tilfredsstillende saksbehandlingstid innen økonomisk sosialhjelp? • Er kommunens saksbehandling av klager på økonomisk sosialhjelp innenfor regelverket? • Tilbyr kommunen økonomisk rådgivning til de som har behov? • Benytter kommunen kvalifiseringsprogrammet i tråd med intensjonene i regelverket? • Bidrar økonomisk sosialhjelp/økonomisk stønad til å gjøre søkerne selvhjulpne?

<p>Ressurskrevende brukere</p>	<p>Refusjonsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester innebærer at kommunen får refundert refusjon for 80 prosent av direkte lønnsutgifter som overstiger innslagspunktet. Med direkte lønnsutgifter menes lønn knyttet til direkte brukertid, det vil si når tjenesteyteren er i direkte interaksjon med brukeren. Alt av administrasjonsarbeid, opplæring/veiledning, reisetid, etc. faller utenfor tilskuddsordningen.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen rutiner for tilfredsstillende budsjettering og ressursbruk innen området ressurskrevende tjenester? • Har kommunen etablerte prosesser og rutiner som bidrar til å gi kommunen tilskudd og refusjoner knyttet til ressurskrevende tjenester? • Er saksbehandling og utførelse av vedtak i henhold til regelverk, herunder om det gjennomføres evalueringer og revurderinger av vedtak? • Har kommunen tilstrekkelig kompetanse innenfor tjenesteområdet for å yte forsvarlige tjenester, herunder bruk av tvang og makt? • Har kommunen tilfredsstillende og hensiktsmessig bygningsmasse til å håndtere ressurskrevende brukere?
<p>Utenforskap</p>	<p>Flere og flere faller utenfor i samfunnet, det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp, det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv.</p> <p>I 2021 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av tverrfaglig samarbeid barn og unge. For å følge opp anbefalingene i denne revisjonen så har Melhus kommune utarbeidet en strategisk plan for tverrfaglig samarbeid for barn og unge. Det kan være aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av planen i løpet av valgperioden.</p> <p>Andre eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva er omfanget av elevfraværet og hva kjennetegner fraværet? • Følger Melhus kommune opp elever med høyt fravær? • Har kommunen tilstrekkelig oversikt over trekk ved samfunnsutviklingen som kan påvirke forekomsten av barnefattigdom? • Hvordan kartlegger kommunen behovene til det enkelte barn ved tildeling av økonomisk sosialhjelp og andre relevante sosiale tjenester? • Brukes erfaringer fra tjenestemottakere og berørte barn for å evaluere kommunens arbeid mot barnefattigdom?

Ivaretagelse av flyktninger	<p>De siste årene har Melhus kommune tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er kommunes arbeid med integrering av flyktninger i tråd med gjeldende lovkrav og føringer? • Har kommunen et introduksjonsprogram som kvalifiserer flyktningen for arbeid og utdanning? • Får flyktningene biveiledning som dekker deres behov? • Tilrettelegger kommunen for enslige mindreårige flyktninger? • Samarbeider kommunen med frivillige organisasjoner i integreringsarbeidet? • Er integreringstilskuddet tilstrekkelig og brukes det på rett måte for å ivareta flyktningene?
Helseplattformen	<p>Melhus kommune har planlagt innføring av Helseplattformen i 2024. En del kommuner har hatt problemer med innføringen og det har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelbehandling og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er personopplysninger tilstrekkelig sikret? • Blir taushetsplikt ivaretatt? • Fungerer Helseplattformen godt nok for helsepersonellet og andre brukere? • Gir Helseplattformen uønskede konsekvenser for tjenestemottakere og pasienter?
Barnevern	<p>Barnevernet skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, det kommunale barnevernet har ansvaret for å sikre hjelp til det enkelte barn.</p> <p>Barnevernet i Melhus ble en interkommunal tjeneste med Skaun fra 01.01.2018.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har barneverntjenesten tilstrekkelige ressurser, bemanning og kompetanse? • Etterleves sentrale rettsregler som gjelder for saksbehandling av meldinger, undersøkelser og hjelpetiltak? • Etterleves sentrale rettsregler som gjelder for oppfølging av og tilsyn med fosterhjem? • Iverksettes tiltak i samsvar med barneverntjenestens vedtak? • Er det etablert et system for kvalitetssikring i saksbehandlingsrutinen?

<p>TrønderEnergi AS med datterselskaper</p>	<p>Selskapet eies av 19 kommuner samt KLP (Kommunal Landspensjonskasse). Selskapet er organisert som konsern, med TrønderEnergi som morselskap. Konsernorganisering innebærer at det oppstår et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er det etablert en hensiktsmessig rapportering mellom mor- og datterselskaper? • Er selskapsomdannelsene i selskapet håndtert innenfor reglene for habilitet? • Er Melhus kommune sine interesser ivaretatt i selskapsomdannelsene? • Skjer transaksjoner mellom kommunen og konsernet til markedsmessige vilkår?
<p>Gauldal Brann og redning IKS</p>	<p>Formålet med selskapet er å ivareta eiernes oppgaver og forpliktelser i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovgivningen. Økonomisk representerer selskapet en vesentlig investering for Melhus kommune. Selskapet yter også samfunnskritiske tjenester på vegne av kommunen og må derfor sies å ha høy samfunnsmessig vesentlighet.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfyller selskapet Melhus kommunes sine forventninger til selskapet? • Etterlever selskapet reglene om offentlige anskaffelser ved sine innkjøp? • Har selskapet en tilfredsstillende internkontroll? • Fungerer samarbeidet hensiktsmessig for kommunen? • Er nivået på tjenestene god nok? • Har selskapet tilstrekkelig kompetanse? • Har selskapet tilstrekkelig økonomi?
<p>Melhus Utviklingsarena AS</p>	<p>Selskapet skal legge til rette for nærings- og boligutvikling i Melhus kommune, herunder arbeide for å klargjøre, finansiere og bygge ut areal for bolig og næring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfyller selskapet Melhus kommunes sine forventninger til selskapet? • Etterlever selskapet reglene om offentlige anskaffelser ved sine innkjøp? • Har selskapet gode rutiner for å avklare habilitetsspørsmål? • Har selskapet en tilfredsstillende internkontroll?

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

- Samhandlingsreformen (2020)
- Tverrfaglig samarbeid barn og unge (2021)
- Styring av byggeprosjekt (2022)
- Vann og avløp (2023)